

2. Білляр К. Л. Роль Міжнародної морської організації (ІМО) у вирішенні соціальних проблем моряків. *Актуальні проблеми правознавства та міжнародних відносин* : Ювілейний збірник факультету правознавства та міжнародних відносин Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі / Міністерство фінансів України : УДУФМТ, 2010. 245 с.
3. Билляр К. Создание Международной морской организации (ИМО) и ее задачи в современных условиях. *Закон и Жизнь* : *Международный научно-практический правовой журнал*. 2015. 182 с.
4. Гуменюк Б. І. Міжнародна морська організація. Українська дипломатична енциклопедія : у 2-х т. Редкол. : Л. В. Губерський (голова) та ін. К. : Знання України, 2004. 812 с.
5. Шляхи вирішення проблем моряків. URL: <https://khoda.gov.ua/shljahivir%D1%96shennja-problem-morjak%D1%96v-napracovuvatimut-razom-z-oblasnoju-vladoju->

Науковий керівник: асистент кафедри Владишевська В. В.

ЛЕЩЕНКО ЛІНА СЕРГІЇВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ БЕЗПЕКИ МОРЕПЛАВСТВА

Сучасний етап розвитку світової спільноти відомий процесами глобалізації міжнародних відносин, формування спільних економічних, правових, інформаційних просторів тощо.

Проблема забезпечення безпечного судноволодіння сьогодні є пріоритетною для морського транспорту, оскільки від її успішного вирішення залежить захист життя і здоров'я членів екіпажу, збереження транспортних засобів і вантажів. Ця проблема вже давно змінилася з національної на міжнародну. Численні аварії в океанських водах забрали життя багатьох людей, завдали екологічної шкоди та численних збитків судновласникам.

У час бурхливого технологічного розвитку, масштабування суден, стрімких рейсів у багатьох частинах Світового океану, потреба в міжнародно-правовому регулюванні безпеки мореплавства стає все більш важливою.

Забезпечення безпеки плавання – це комплекс заходів, пов'язаних із досягненням необхідного рівня надійності та живучості судна, забезпеченням його безпечної експлуатації в Світовому океані. Для належного виконання цих заходів було створено декілька конвенцій.

Найголовніший морський документ, який містить вимоги до конструкцій, обладнання та постачання морських суден – це Міжнародна конвенція з охорони людського життя на морі 1974 року (International Convention for the Safety of Life at Sea – СОЛАС). Вимог конвенції повинні дотримуватися всі судна, які здійснюють міжнародні рейси, в тому числі й пасажирські та вантажні. Ця конвенція містить 13 статей і Додаток, який складається з 12 глав.

Міжнародний кодекс з управління безпечною експлуатацією суден і запобігання забруднення було прийнято Асамблеєю ІМО в 1993 році. Щоб зрозуміти важливість цього Кодексу та зробити його обов'язковим до застосування, було включено главу IX «Управління безпечною експлуатацією суден» у Додаток до SOLAS-74. Його головне призначення – забезпечення безпеки на морі, запобігання нещасним випадкам або загибелі людей та зменшення заподіяння шкоди навколишньому середовищу, включаючи морське середовище та майно [1, с. 245–249].

Проаналізувавши вищевказане джерело, можна виділити декілька чинників, що визначають умови безпеки мореплавства:

- 1) інструкції щодо проектування, будівництва та обладнання морських суден;
- 2) порядок, що пов'язаний з експлуатацією судна;
- 3) порядок організації пошуково-рятувальних робіт;
- 4) про організацію розслідування морських аварій та інспекцій у портах [2, с. 445].

Незважаючи на загальні зусилля щодо забезпечення безпеки на морі, статистика не свідчить про щорічне зниження кількості аварій на морі на початку ХХІ століття, порівняно з попередніми десятиліттями [3, с. 173].

Як свідчать факти, більшість морських аварій відбувається через помилки, недбалість, недостатню дієздатність капітана та екіпажу судна. Тому людський фактор є важливим елементом у системі заходів щодо забезпечення безпеки мореплавства. Відповідно до міжнародних вимог судно має бути оснащено екіпажем відповідної кількості та кваліфікації. Тому Міжнародна конвенція про підготовку та дипломування моряків та несення вахти 1978 року встановлює конкретні вимоги до віку, стану здоров'я та кваліфікації суднового персоналу [4].

Для забезпечення безпеки судноплавства в майбутньому необхідно проводити ретельне розслідування кожної морської аварії. Ця вимога закріплена в SOLAS 74/78, яка зобов'язує уряди розслідувати будь-яку морську аварію, що сталася на будь-якому з його суден і передавати інформацію про результати такого розслідування в ІМО.

Отже, сьогодні досягнення та розвиток безпеки мореплавства забезпечується прийняттям комплексу міжнародно-правових

та національних правових стандартів і процедур, конвенцій, кодексів, меморандумів, які встановлюють відносно жорсткі вимоги. Безпека мореплавства повинна завжди займати перше місце у житті кожного моряка. Тому всі, хто колись пов'язали своє життя з морем, повинні неухильно дотримуватися всіх пунктів, прописаних у кожній конвенції.

Список використаних джерел

1. Борисова Л.Ф. Анализ причин столкновения судов и проблемы безопасности мореплавания. *Наука и образование : материалы междунар. науч.-техн. конф.* Мурманск : МГТУ. 2004. Ч. 5. С. 24–249.
2. Боброва Ю. В., Гуцуляк В. Н., Колодкин А. Л., Мировой океан. Международно-правовой режим. Основные проблемы. М. : Статут, 2007. 637 с.
3. Анцелевич Г. А. Международное морское торговое право : учебное пособие. Киев : Слово, 2003. 560 с.
4. Міжнародна конвенція про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_053#Text (дата звернення: 10.11.2021).

Науковий керівник: асистент кафедри Владишевська В. В.

ПУСТОВОЙТЕНКО АНАСТАСІЯ ОЛЕГІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»

МІЖНАРОДНИЙ ПРАВОВИЙ РЕЖИМ АНТАРКТИКИ

В умовах поширення тенденції зі зміни світових кліматичних умов, спричинених настанням глобального потепління, що, на думку більшості науковців, стало результатом людської діяльності, виникла необхідність у розробленні ефективних механізмів з метою зменшення загрозливих масштабів поширення такої проблеми людства. Оскільки екологічні проблеми завжди мають світовий характер, а отже є спільними для вирішення не окремих держав, а насамперед міжнародних спільнот, саме тому в рамках вивчення міжнародного права досліджувана тема є досить актуальною.

Слід зазначити, що саме з ціллю розроблення спільних заходів задля стримуванню глобального потепління, з 1 по 12 листопада 2021 року у Глазго розпочала свою роботу Міжнародна конференція, присвячена кліматичним змінам, що проводиться під егідою ООН. Кінцевим результатом проведення такого масштабного заходу є намір учасниками, які представляють близько 200 країн, в тому числі і Україну, досягти мети Паризької